

HÉVÍZ VÁROS SZERKEZETI TERVE

A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓRÓL, AZ INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIÁRÓL ÉS A TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖKRŐL, VALAMINT EGYES TELEPÜLÉSRENDEZÉSI SAJÁTOS JOGINTÉZMÉNYEKRŐL SZÓLÓ 314/2012. (XI. 8.) KORM. RENDELET 1., 3. ÉS 4. SZ. MELLÉKLETE ALAPJÁN

KÉSZÍTETTE:

**HÜBNER
TERVEZŐ KFT.**
7621 Pécs, János u. 8.

2015. DECEMBER

HÉVÍZ VÁROS SZERKEZETI TERVE

A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓRÓL, AZ INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI
STRATÉGIÁRÓL ÉS A TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖKRŐL, VALAMINT EGYES
TELEPÜLÉSRENDEZÉSI SAJÁTOS JOGINTÉZMÉNYEKRŐL SZÓLÓ
314/2012. (XI. 8.) KORM. RENDELET 1., 3. ÉS 4. SZ. MELLÉKLETE ALAPJÁN

TELEPÜLÉSTERVEZÉS, ÉPÍTÉSZET:

HÜBNER TERVEZŐ KFT.

dr. Hübner Máttyás
okl. építészmérnök
vezető településrendező tervező
TT/1É-02-0107
É/1 02-0107

dr. Kovács Péter
okl. településmérnök
TT-02-0656

KÖZLEKEDÉS, KÖZMŰ:

PANNONWAY ÉPÍTŐ KFT.

Tüske Zsolt
építőmérnök
Tkö 20-0067
VZ-TEL 20-0067

Jagarics János
okl. gépészmérnök
GO 20-0253

Rakos Ferenc
épületvillamosítási mérnök
EN-VI 20-0086

TÁJ ÉS TERMÉSZETVÉDELEM, ZÖLDFELÜLETEK:

PANNON TÁJ- ÉS KERTÉPÍTÉSZ MŰHELY

Gyarmati Zsolt
okl. tájépítészmérnök
K 20-0284

Dr. Csima Péter
okl. táj-és kertépítészmérnök
TK/1 01-0065
TT/1 01-0065
K/1 01-0065

KÖRNYEZETALAKÍTÁS, KÖRNYEZETVÉDELEM:

PRODUCTUS BT.

Lovasi Katalin
okl. földtudományi mérnök
SZKV-vf/02-0675
SZKV-hu/02-0675

TARTALOMJEGYZÉK

1. TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERV LEÍRÁSA	5.
2. VÁLTOZÁSOK (BEAVATKOZÁSOK ÉS ÜTEMEZÉSEK)	18.
3. TELEPÜLÉS TERÜLETI MÉRLEGE.....	19.
4. TERÜLETRENDEZÉSI TERVVEL VALÓ ÖSSZHANG IGAZOLÁSA.....	20.
5. BIOLÓGIAI AKTIVITÁSÉRTÉK SZÁMÍTÁS EREDMÉNYE.....	20.

1. TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERV LEÍRÁSA

1.1. A TERÜLET FELHASZNÁLÁS

Hévíz városfejlesztésének alapgondolata: a város valamennyi elemének minőségi fejlesztése, a jelenlegi helyzet javítása, a konfliktusok feloldása.

Hévíz településszerkezetének alakulása – a rendezési tervek készítése során – a magasabb rendű területrendezési tervek elhatározásainak, valamint az egyéb jogszabályoknak a figyelembe vételével történt.

Jelen szerkezeti terv is fenti jogszabályi háttér alapján készült, figyelembe véve a Balaton Törvényben rögzített területfelhasználási kategóriákat, műszaki infrastruktúra hálózatot.

1.1.1. Beépítésre szánt területek

LAKÓTERÜLETEK

A város legnagyobb kiterjedésű területfelhasználási egysége a lakóterület, mely nagyvárosias, kisvárosias és kertvárosias övezetből tevődik össze.

Hévíz lakásellátottsága, a lakásállomány komfortfokozata átlagon felüli, az építési év szerinti adatok ugyancsak jól jellemzik a lakásállomány korszerűségét, minőségét, hiszen az utóbbi 30 évben épült a lakások cca. 65%-a.

- **Nagyvárosias lakóterület:** kialakultnak – kockaházás és sávházás karakterű, tömbtelkes – tekintendő, területi bővítése nem javasolt. A terület egységeken belül a lakóépületek korszerűsítése, a lakókörülmények (zöldfelület, parkolás) javítása szükséges. A terület mind az északi, mind a déli városrészben szigetszerűen helyezkedik el, kisvárosias, ill. vegyes övezetek szomszédságában.
- **Kisvárosias lakóterületek:** kialakultnak tekintendő, egyedi telkes, változatos szintszámú és beépítési módú területek. E kategória területi növelése kertvárosias területek átminősítésével indokolt. A Babócsay – Hunyadi – Zrínyi – Széchenyi utcák által határolt terület rendelkezik még fejlesztési lehetőséggel, a többi térségben a minőségi fejlesztésnek kell érvényesülnie.

Kertvárosias lakóterület átminősítése javasolt a

- az Északi városrészben az Ady E. utca keleti oldalán
- a központi lakóövezetben a Vörösmarty és Kossuth utcák közötti területen

A hatályos településszerkezeti terv a Széchenyi utca mindkét oldalán kisvárosias lakóterületet tartalmaz. Az elmúlt évtizedben e térség területe felértékelődött, intézményi funkciókban erősödött, a befektetések célterületévé vált. Jelen terv javasolja e térségek településközpont-vegyes övezetbe sorolását.

Az övezetben valamennyi beépítési mód (szabadonálló, oldalhatáron álló, zárt sorú, csoportházas) megtalálható, rendkívül változó teleknagyság és telekforma alkalmazása mellett.

Az eltérő karakterű területek övezeti előírásai a szabályozási tervben, ill. a HÉSZ-ben rögzítendőek.

- **Kertvárosias lakóterület:** a város legnagyobb kiterjedésű területfelhasználási egysége. Fejlesztés is elsődlegesen ebben a kategóriában indokolt az alábbi területeken:

- a Vörösmarty utcai tömbbelsőben, a meglévő telkek megosztásával, új utcák nyitásával
- az Ady E. utca – Római út déli/nyugati részén
- a Fecske utca – Babócsay utca – Zrínyi utca közötti területen
- az Egregyi utca északi/északkeleti térségében
- a Kisfaludy utca – Akác sor – Budai Nagy A. utca nyugati oldalán

A lakóterületek sajátosságának tekintendő a lakást kiegészítő üdültetési / fizetővendéglátási funkció, melynek következtében részben a maximális beépítettség, részben a túlzottan nagy burkolt felületek (parkolás) jellemzik a telkeket, veszélyeztetve a város egyik vonzó karakterét biztosító zöldfelületeket.

A szabályozási tervben és HÉSZ-ben kiemelten kell foglalkozni a telkek / területek zöldfelületi előírásaival.

ÜDÜLŐTERÜLETEK

Hévíz Magyarország egyik legjelentősebb üdülővárosa, Keszthellyel együtt Közép-Európa meghatározó idegenforgalmi térsége. A cca 50 éves intenzív fejlesztés eredményezte azt, hogy Hévíz szállodai kapacitása ma Budapest után a második helyen áll. A több, mint 6.000 kereskedelmi szálláshely cca 5.000 fizetővendég férőhely, és a több, mint 1.000.000 vendégéjszaka jelzi a város rangját, súlyát hazánk idegenforgalmában.

Az 1949-től napjainkig tartó szállodaépítés az utóbbi időben csillapodott, az új cél a meglévő létesítmények minőségének emelésétől a legújabb szolgáltatások biztosításával a kereslet növelése.

A szerkezeti terv új üdülőterületet nem javasol. A településszerkezeti szempontból is rendkívül frekvenciált ady E. utca nyugati oldalán lévő terület (Európa Fit szálló) településközpont-vegyes területbe történő sorolása indokolt.

VEGYES TERÜLETEK (településközpont, intézményi területek)

Hévíz város funkciói között is kiemelkedő szerep jut az intézményeknek (városi és térségi lakossági ellátás), a fürdővárosi szerepkörnek.

Mind a lakosságot, mind az idegenforgalmat ellátó intézmények legnagyobb része a belvárosi magban (Petőfi, Rákóczi, Erzsébet királyné, Kölcsey utca), valamint a Széchenyi utca mentén települt.

A belváros területén javasolt fejlesztések:

- gyalogos övezetek bővítése, a fürdővárosi szerepkörhöz igazodó tartalom növelése
- a jelenlegi helyközi / távolsági buszpályaudvar megszüntetése, helyén a gyógyfürdő jelentőségéhez méltó rendezvénytér (burkolat, fásított köztér) kialakítása
- Hévíz keleti városkapujának funkcionális és városképi megújítása (piac, nagy parkoló, foghíjtelkek beépítése)
- Hotel Európa Fit szálloda jelenlegi üdülőterületi területfelhasználásának átsorolása
- a Széchenyi utca gyalogosbarát fejlesztése, az utca mindkét oldalán a kertvárosias és kisvárosias lakóterületek településközponti területfelhasználásba sorolása

A belvárosi magban, a Széchenyi utca mentén és a nagy parkoló környezetében a településközpont-vegyes területek a dominánsak, e területfelhasználás tervezett a Szent András és Egregyi központban is, az elsődlegesen intézményi funkciójú területeket (gimnázium, óvoda, Teréz Anya Szoc. otthon) a vegyes intézmény övezetbe soroltuk.

Mind a településközpont-vegyes, mind az intézmény területeken a jövőben szükség van a kapacitások felülvizsgálatára, a meglévő létesítmények műszaki állapotának, minőségének javítására, az ingatlanok környezetrendezésére (parkolás, burkolt és zöld felületek kialakítása).

GAZDASÁGI TERÜLETEK

Hévíz gazdaságának gerincét a gyógyító turisztikai hasznosítása és a szálláshely szolgáltatáshoz, vendéglátáshoz kapcsolódó kereskedelmi, szolgáltatási tevékenység jelenti. Termelő ágazatok gazdasági jelentősége igen alacsony a városban.

Fentiek miatt Hévíz hatályos településszerkezeti tervében csupán három helyen került sor kereskedelmi – szolgáltató – gazdasági terület kijelölésére.

Az Egregyi városrészben lévő városüzemeltetéshez kapcsolódó telephely övezete, a funkció megtartása mellett, Gksz területfelhasználás helyett, Különleges övezetbe kerül át.

A Széchenyi utcai piac fejlesztése Gksz övezet helyett, a szomszédos területekkel összefüggően, településközponti övezet keretén belül tervezett.

Új gazdasági terület kialakítása a 760-os számú út és Alsópáhoki út csomópontja térségében, az új autóbusz pályaudvar és nagyparkoló - Hévíz nyugati városkapuja - mellett (meglévő funkciót magában foglalóan) javasolt.

A Szent András utca nyugati végén kialakult gazdasági funkció megtarthatósága céljából új kereskedelmi – szolgáltató terület került kijelölésre.

KÜLÖNLEGES TERÜLETEK

a) A gyógyító térsége: Hévíz legnagyobb értékét jelenti a nemzetközi hírű gyógyító és területe, a Szent András Rheuma kórház együttese.

A város hatályos településszerkezeti terve a térséget különböző építési övezetekbe sorolta:

- Kgyh gyógyfürdő létesítmények övezete
- Kk gyógykemping
- Ki-1 idegenforgalmi fejlesztési terület
- Ki-2 természetvédelmi szempontból kiemelten kezelendő idegenforgalmi fejlesztési terület

A gyógyító térségét, az országos természeti védelem alatt álló területet ma az Ady E. u. (7332 számú összekötő út) ketté osztja, míg az északi rész „rendezettnek” tekinthető, a déli térség alulhasznosított, fejlesztésre vár. E területek is a természetvédelmi terület részei, fejlesztésük a kezelési tervben foglaltakkal összhangban történhet.

A kórház 2014-2020 közötti időszakára vonatkozó fejlesztései az alábbiak szerint csoportosíthatók:

- orvos szakmai program (balneológiai kutatóközpont)
- orvos technológiai fejlesztések
- infrastrukturális fejlesztések
- környezet- és természetvédelmi beavatkozások (a környezeti monitoring rendszer felújítása, bővítése)

A gyógyító térségében a településszerkezeti terv az alábbi funkciókat tervezi:

- a tófürdőre épülő gyógyászati és egészségügyi szolgáltatások
- a tó elfolyó meleg vizére alapozott élmény- és sportfürdő létesítése (az Ady E. utcától délkeletre)
- az Ady E. utca forgalomból való részleges kiváltása
- a tó környezetének fejlesztése, láprehabilitáció és közpark létesítése

b) A Lótuszvirág utcától délre elhelyezkedő sport- és szabadidő terület kialakítása

c) A nagy parkolótól északra lévő (118/4 helyrajzi számú) ingatlan idegenforgalmi és parkolási célú hasznosítása

d) A Kossuth utca keleti oldalán, a jelenlegi sportpálya területén rendezvény- és konferenciaturizmus létesítményeinek kialakítása, melyhez kapcsolódik a Sport utcai sportterület és a fenti funkciók ellátását biztosító parkoló terület.

e) Az Északi városrészben: Egregyi utca és Fecske utca találkozásánál (036/5 helyrajzi számú ingatlanon) a hatályos TSzT-ben is szerepel az egykori mezőgazdasági üzem helyén kialakítandó idegenforgalmi funkciójú terület.

f) A Szent Andrási városrészben meglévő temető hosszú távra is biztosítani tudja a szükségleteket.

g) Egregy, Attila utca végén, a városüzemeltetés meglévő telephelye.

1.1.2. Beépítésre nem szánt területek

KÖZLEKEDÉS ÉS KÖZMŰTERÜLET

A településszerkezet fejlesztésének egyik meghatározó feladata a közlekedési szerkezet változtatása, bővítése kell, hogy legyen.

A 760-as sz. főút új nyomvonalának várost érintő kedvező hatása még csak részben bizonyított, teljes kiépítése, és egy újabb városi bekötő szakasz létesítése a közeljövő feladata. A hatályos Balaton Kiemelt Üdülőkörzet területrendezési Terve is tartalmazza az Ady E. utcai 7332 jelű összekötő út nyomvonalának módosítását, mely kedvező közlekedési szerkezetet, a tó és környéke egységes fejlesztését, újabb rekreációs területek kialakítását teszi lehetővé. Ezen közlekedéshálózati fejlesztés előnyeit és hátrányait mindenképpen további, részletesebb tervezési fázisok során kell tisztázni, ahol a közlekedési, környezetterhelési és természetvédelmi érdekek megfelelően feltárásra kerülnek.

A városfejlesztés területei Hévíz esetében elsődlegesen északi irányban adottak, ezért indokolt Keszthely felől egy újabb városi kapcsolatnak a biztosítása is. Mindkét fejlesztési szándék célja többek között a város főutcájának – Széchenyi utca – tehermentesítése, lehetővé téve annak gyalogosbarát kialakítását. Hévíz szerkezete kelet – nyugat irányú közlekedési kapcsolatok tekintetében gyenge. Mind az északi, mind a déli javasolt tehermentesítő út részben e kapcsolati hiányokat pótolja, részben településközi kapcsolatokat biztosít.

A településszerkezeti terv jelöli:

- a meglévő és tervezett főút és gyűjtőút hálózat elemeit
- a tervezett főbb közlekedési utak esetében a vízmozgást biztosító útszakaszokat
- a jelentős parkolási helyeket
- a közösségi közlekedés területeit
- a jelentősebb kerékpárút nyomvonalakat
- a gyalogosforgalmú területeket
- a közmű létesítmények közül a víztorony, a szennyvízátelő és a gázfogadó állomáshelyet

ZÖLDTERÜLETEK

A tájszerkezetre vonatkozó alapvető javaslat a település zöldgyűrűbe ágyazására irányul a nyugati oldalon. A zöldgyűrű és egyes elemei a terület-felhasználások összekapcsolásában (élőhelyek összekötése – ökológiai szerep), és elhatárolásában (tájbaillesztés, lakóterület ↔ mezőgazdasági terület, lakóterület ↔ út) is szerepet kap.

A tájszerkezeti ökológiai jellemzőinek javulásához hozzájárul, azt elősegíti a belterületi zöldfelületi rendszer fejlesztése is, amely kapcsolatot teremthet a közigazgatási terület peremrészei között.

Alapvetően az északi városrész zöldterületi adottságai hiányosak. A városrész fejlesztése következtében, a lakóterület bővítése folytán fokozódni fog a zöldfelületi szempontú leszakadás a déli városrészekhez viszonyítva. Ennek ellensúlyozására, és az északi városrész zöldterületi ellátottságának javítására egy többfunkciós közparkot jelöltünk ki a városrész súlypontjában.

A belvárosi magban az autóbusz pályaudvar megszüntetésével új, városi fásított köztér, sétány létesíthető, melyben a zöldfelületeknek meghatározó szerepe kell, hogy legyen.

A 1627/8 hrsz ingatlanon tervezett zöldterület kialakításánál figyelembe kell venni az ingatlan lápterületi adottságát, mely szerint a tervezett kialakításnak a természetközeli fenntartását szem előtt kell tartania.

Hévíz esetében nagyon fontos fejlesztési irány a közterületi zöldfelületek funkcionális bővítése, illetve a szerepkör maradéktalan ellátásának elérése érdekében az esetenkénti területi bővítés. A cél a területnagysághoz igazodó, összetett szerepkörű zöldterületek létrehozása.

ERDŐTERÜLETEK

A város kedvező adottságának tekintendő az a tény, hogy területének 21%-a erdő, és e területek elsősorban észak és északkelet felől zárják le, védik a települést, rendeltetésük elsősorban gazdasági erdők.

Az erdőterületek fejlesztését elsődlegesen a város beépített területének nyugati részén terveztük, mely által lehetővé válik a meglévő erdőfoltok összekötése, s a város kedvezőtlen tájképi megjelenésének megszüntetése.

A BTSZ is erdőtelepítésre javasolja az Egregyi központhoz keletről csatlakozó, jelenleg kistelkes mezőgazdasági területet.

A tó környéki erdőterületek védelme, szakszerű felújítása a városfejlesztés kiemelt feladatai közé tartozik.

MEZŐGAZDASÁGI TERÜLETEK

Hévíz geomorfológiai adottsága döntő szerepet játszott a településszerkezet alakulásában, így az észak-déli irányú dombtetőn alakult ki a város egyik tengelye (Vörösmarty – Móricz Zs. – Fecske utca), ettől kelet, illetve nyugat felé a völgyek irányában – folyamatosan bővült a beépítésre szánt terület.

Mezőgazdasági termelés számára csupán a Nemesbüki út keleti oldalán van lehetőség. A város Cserszegtomajjal határos területén (lápterület) általános mezőgazdasági területet jelöltünk.

Az igazgatási terület 19%-át szántó, 1,55%-át kert, szőlő, gyümölcsös, 10,9%-át gyep (rét, legelő) művelési ágú területhasználat alkotja.

A szerkezeti terv a BTSz Térségi Szervezeti Tervében nyújtotta lehetőségeket kihasználva beépítésre szánt területként kívánja hasznosítani a Fecske utca északi irányú folytatásában lévő általános mezőgazdasági területet, figyelembe véve a mindenkori igényeket, a fejlesztés számára fennálló/biztosítható forrásokat. A terület beépítése a már kialakult területektől indulva folyamatosan javasolt a szükséges út és közmű infrastruktúra biztosítása mellett.

Hévíz egyik idegenforgalmi látványossága, kedvelt szórakozóhelye a Szőlőhegy – kertés mezőgazdasági terület -, melynek mai állapota csak részben biztosítja a minőségi elvárásokat.

A terv szorgalmazza:

- a terület gyalogos és gépkocsis kiszolgálásának rendezését, a gyalogosbarát forgalmi rend kialakítását az Önkormányzat már megkezdte,
- a szőlőtelepítést (az ingatlanok területének cca. 50%-án van szőlőművelés)
- az építészeti értékek megőrzését, az övezeti előírások szigorítását a harmonikus tájképi megjelenés érdekében.

A Szőlőhegy különleges, védendő értéke az Árpád-kori templom és temető, mely kiegészül a tervezett Kereszt úttal.

VÍZGAZDÁLKODÁSI TERÜLET

A terv a tó, és a vizét levezető csatornát sorolta e területfelhasználásba.

KÜLÖNLEGES BEÉPÍTÉSRE NEM SZÁNT TERÜLET

A terv a Szőlőhegytől északra tervezett sportterületet sorolta e területfelhasználásba. A város északi részén (022/53 helyrajzi számú ingatlanon) a hatályos tervben már szereplő sportterület (sportturizmus és térségi szintű sportszolgáltatások) kialakítása, és területi bővítése tervezett. A terület kialakításához az út és közmű infrastruktúra biztosítása szükséges.

1.2. TÁJRENDEZÉS ÉS TERMÉSZETVÉDELEM

Tájhasználat, tájszerkezet

A tájszerkezetre vonatkozó alapvető javaslat a település zöldgyűrűbe ágyazására irányul, melynek hiánya leginkább a nyugati oldalon tapasztalható. A zöldgyűrűt egy erdősávokból, sövényekből álló hálózat alkotja, amelynek szerepe összetett. A hálózatot északnyugati oldalon a mezőgazdasági területeket megosztó mezővédő erdősávok alkotják, amelyek tagolják a nagyfelületű szántókat, s egyben részét képezik a zöldfolyosó hálózatnak is. Erdősávok határolják el az északnyugati, nyugati oldal lakóterületeit a szomszédos mezőgazdasági területektől, és a zöldgyűrű részét képezik az elkerülő út mentén húzódó védő erdősávok is. Utóbbiak amellett, hogy védik a beépített területeket, valamelyest kompenzálják az út ökológiai hálózatot daraboló hatásának következményeit.

A tájszerkezeti javaslatok elősegítik, hogy az ökológiai jellemzők a nyugati oldalon javuljanak. Ehhez hozzájárul a belterületi zöldfelületi rendszer fejlesztése is, amely kapcsolatot teremthet a közigazgatási terület peremrészei között.

A tájvédelmi javaslatok elsősorban a történelmi tájhasználat során kialakult, a környezeti adottságokhoz igazodó emberi tevékenység által létrejött táji jellemzőknek, táji elemeknek védelmét célozzák. Ezzel szoros összefüggésben van a táji megjelenés, a tájkép is. A város fejlődését ma is meghatározza a gyógytó, valamint a tóval szerves kapcsolatban álló tőzeg és lúpvilág. A lúprehabilitáció során nemcsak a tőzeg további száradása állítható meg, de a lápi növényzet lassú regenerációja után ökológiai szempontból is sokkal kedvezőbb helyzet alakulhat ki a jelenleginél.

Az egregyi szőlőhegy a település történelmi városrésze. Tájvédelmi, tájképvédelmi szempontból a jelenlegi telekszerkezet megőrzendő.

Természetvédelem

Hévíz közigazgatási területén, vagy ahhoz kapcsolódva jelentős nagyságú az országos jelentőségű védett természeti területek aránya, és ebből következően az ökológiai hálózat által érintett területrészek is nagyok. Helyi jelentőségű védett természeti terület a Hotel Helios parkja.

A természetvédelmi javaslatok a helyi jelentőségű védett természeti értékek körének bővítésére vonatkoznak, elsősorban a beépített területen.

A koros fák, egységes, esztétikai szempontból is értékes fasorok kiemelt figyelmet érdemelnek.

Speciális védelmi kategóriát jelent a „telek zöldfelületként fenntartandó részével” a szállodák kertjei, melyek rendkívül jelentős kondicionáló, vizuális-esztétikai értékkel bírnak.

1.3. A ZÖLDFELÜLETI RENDSZER

A zöldterületek önálló területfelhasználási egységet alkotnak. Kijelölésüknél szem előtt kell tartani, hogy azok egyenletes eloszlásban, nagyobb, összefüggő területeken helyezkedjenek el.

Zöldterületi fejlesztések elsősorban az északi városrész lakóterületi fejlesztéssel érintett részein történnek.

Hasonló szerkezeti szerepet töltenek be az Egregyi utcától északi irányba tervezett zöldterületek is. Ezek ökológiai szerepe is kiemelendő.

A zöldterületek hálózati megoszlása, mennyisége mellett alapvető fontosságúak a területnagyság feltételeihez kötődő szerepköri sajátosságai is, amelyhez térszerkezeti, növényzeti megfeleltetés is társul. Ez nemcsak a zöldterületekre, hanem más területfelhasználási egységekbe tartozó zöldfelületekre is igaz. Hévíz esetében fontos fejlesztési irány a közterületi zöldfelületek funkcionális bővítése.

A funkciók tekintetében leginkább az aktív pihenési, rekreációs célú egységek, közösségi terek hiányoznak (ide tartoznak a kis területű pihenési célú zöld szigetek a belvárosban, vagy az aktív közösségi-rekreációs terek).

Zöldfelületek növényállományának rehabilitációja, környezetrendezés

Zöldfelületi rehabilitáció szempontjából az egyik fontos célterület a nemrégiben elkészült Ady Endre utca menti kerékpárút környezete.

Rehabilitációs javaslatként fogalmazható meg a kórházipark növényállományának fokozatos felújítása.

Növényállományt érintő rehabilitáció javasolt a tömbházakat (Ln) körülölelő kertek esetén.

Zöldfelületi értékvédelem

A zöldfelületi értékvédelmi javaslatok két csoportba sorolhatók. Védelemre javasoltak a koros, vagy dendrológiai szempontból értékes faegyedek, fasorok.

Az értékvédelem másik célterületét a növényállományuk, vagy a zöldfelületi hálózatban betöltött szerepük folytán kiemelt kezelésben részesítendő zöldfelületek képezik.

A zöldfelületi rendszer fejlesztésére vonatkozó részletes szempontokat a „Zöldfelületi rendszer fejlesztése” alátámasztó munkarész tartalmazza.

1.4. AZ ÖRÖKSÉGVÉDELEM

Hévíz XIII. században elindult fejlődése a XVIII. században gróf Festetics Györgynek köszönhetően gyorsult fel, 1911-ben már „gyógyfürdő jellegű település” címet kapott.

A XX. század a városfejlődés virágkora, 2000 végére a mennyiségi fejlődés lelassult. Az utóbbi években a város a minőségi fejlesztést, a meglévő értékek védelmét tűzte ki célul.

A XX. századi városfejlesztés, városrendezés során Hévíz alapvető kérdésnek tekintette mind az épített, mind a természeti környezet értékeinek feltárását és védelmét. Tanulmányok, dokumentációk sora rögzítette a különböző tervezési fázisokban – így a jelen helyzetfeltárás során is – a védendő értékeket, és a védelmüket biztosító eddigi lépéseket.

Hévíz örökségi értékei:

- **régészetiileg védett terület**

KÖH 10395: "az egregyi harangtoronytól keletre" (MRT1 17/7)

- **régészeti lelőhelyek**

a nyilvánatartásban 18 régészeti lelőhely szerepel (KÖH 10386-tól 10401-ig, továbbá a KÖH 52969, KÖH 84809, KÖH52981, KÖH 52984 és KÖH 62209), a lelőhelyek leírását az érintett ingatlanok helyrajzi számát a megalapozó vizsgálatok tartalmazzák.

- **műemlék besorolásban szerepel**

törzsszám	azonosító	cím	név	védelem	bírság kategória	védelmi ügyiratok	helyrajzi szám
11060	13473	Zrínyi Miklós utca 128.	Római villagazdaság építészeti maradványainak műemléki környezete	Műemléki környezet		19/2003. (XII. 19.) NKÖM	09/24, 09/38, 09/39, 09/40, 09/41, 09/42, 66, 67/5, 67/7, 67/14, 67/15, 68
4999	10833	EGREGY, Dombföldi u., temető	R. k. templom	Műemlék	I.	1600-17/1951. KM, 22509/1958. ÉM 120344/1958. MM	023
6807	10831	EGREGY	Az r. k. templom műemléki környezete	Műemléki környezet			2011, 2010, 2009, 2008, 2005, 2006, 2004, 2003, 2002, 2001, 022/14, 023, 2062
11060	10832	Attila utca 136.	Római villagazdaság építészeti maradványai	Műemlék	II.	19/2003. (XII. 19.) NKÖM	67/11, 67/13, 67/4, 134/2

- **helyi védelem**

Hévíz a 16/2007.(VI.1.) önkormányzati rendeletben rögzítette az épített örökség helyi védelmének jogszabályi hátterét. A rendelet karbantartása, felülvizsgálata folyamatos.

A rendelet tartalmazza:

- a védelemre javasolt ingatlanokat (34 db)
- az egregyi Szőlőhegy területén lévő présházakat (6 db)
- az utak mentén lévő keresztteket (7 db) és az I. és II. világháborús emlékműveket
- helyi területi védelmet jelöl ki
 - a Széchenyi utca – Kölcsey utca – Park utca és József A. utca – Szent András utca – Vörösmarty utca – Arany J. utca – Árpád utca által határolt területre
 - az Egregyi utca térségére
- utcaképi védelmet ír elő
 - a Templom közre
 - a Szent András utca, Árpád utca, József A. utca és Egregyi utcára
- egyedi tájértékként rögzíti
 - az egregyi Szőlőhegy teljes területét.

- **védett, védendő táji, természeti értékek**
 - Hévízi-tó Természetvédelmi Terület (országos védettségű 19/1993.(IV.7.) KTM rendelet és 23/2006.(IV.20.) Kv. VM rendelet)
 - az ex-lege védett lápok (országos védettségű)
 - helyi jelentőségű védett természeti terület (Hotel Helios parkja Hrsz.:1496/1)
 - értékes egyedi fák, fasorok, facsoportok (9helyen)
 - egyedi tájértékek (szobrok, emlékművek, emléktáblák, fészületek (32 elem), egyedi fák, facsoportok (6 elem)
- gyógyhely és gyógyhely védőterülete
(Egészségügyi miniszter 617/Gyf/1970. számú határozata)

- **Világörökség**

A Hévízi-tó a világ egyik legjelentősebb természeti, mára részben kultúrtáji öröksége. Egyedülálló természetes termál forrástó. Hévíz városa a Hévízi-tó önálló megjelenítését tartja a legcélravezetőbbnek és ennek érdekében már meg is tette az első szükséges lépéseket.

1.5. KÖZLEKEDÉS

A városfejlesztés alapvető célja a közlekedés városi rendszerének újragondolása az idegenforgalmilag legfrekvenciáltabb területek nyugalmanak és tiszta környezetének biztosítása, illetve a város lakói és szállóvendégei jobb kiszolgálása érdekében. A cél a belváros autó-mentesítése, ennek érdekében parkolóhelyeknek, illetve a környezetvédelmi, és turisztikai funkcionális problémákat okozó buszpályaudvarnak, mint nem ide illő funkcióknak az áthelyezése. Az utóbbi célok megvalósításának feltétele a Széchenyi-utca tóval ellentétes oldalán fekvő nagy parkoló felújítása, kibővítése az áthelyezett parkolók fogadására, a parkoló minőségi szintjének emelése, továbbá az új buszpályaudvar létesítése. Utóbbira az ide naponta ingázó munkavállalók, diákok és az ide kirándulni, gyógyulni naponta érkező vendégek miatt megjelenő 250 – 300 buszjárat, illetve az utazóközönség igényes kiszolgálása miatt van szükség.

Az autóforgalom korlátozása mellett a város célja a megközelíthetőség javítása a keresletvezérelt tömegközlekedési szolgáltatás elindításával, illetve környezetkímélő kerékpáros és elektromos kerékpáros kölcsönző rendszer és kiegészítő szolgáltatásai elindításával.

Közúti hálózati kapcsolatok

A hálózati kapcsolatok konkrét fejlesztésében a város csak lobbival tud részt venni. Ezek fejlesztése elsősorban állami feladatkörbe tartozik.

A nagyterületi kapcsolatok tekintetében az M7 ap. játszik kiemelt szerepet. Ennek közvetlen elérése a jelenleg fejlesztés alatt lévő 76 sz. főúton keresztül lesz biztosított. Új nyomvonalon épül a 76 sz. főút az M7 ap. és Zalacsány között (Balatonszentgyörgy elkerülő szakasz, Fenékpusztai fejlesztés, 71 sz. főúti nyomvonal felhasználása, stb.), mely így megérinti a várost. A tervezett fejlesztések kiépítése rövidtávon megtörténik.

Kiemelten célszerű fejleszteni ezen felül a Sármellék-Hévíz közötti útszakaszt (Hévíz-Balaton Airport) az eljutási idő csökkentése érdekében.

A BTSz-ben szereplő Hévíz-Karmacs összekötő utat a szerkezeti terven szerepeltetjük, azonban indokoltsága nem alátámasztott. Karmacs község rendezési tervében sem szerepel.

A város északi területeinek feltárása és a belvárosi átmenő forgalom csökkentése érdekében az északi elkerülő utat meg kell építeni.

Főbb közlekedési csomópontok

A városban az alábbi főbb csomópontok fejlesztése tervezett:

- Ady u. – Vörösmarty u.: geometria javítása, látómező biztosítása
- Ady u. - Kossuth u. – Lótuszvirág u.: korábban körforgalmú csp-i terv készült erre a helyszínre, az Ady utca lezárásával a geometria javítható, láthatóság növelhető
- Ady u. – Széchenyi u.: kapacitásprobléma a déli elkerülő úttal megszűnik
- Ady u. – Nagyparkolóhoz vezető út (Széchenyi u. eleje): a parkoló fejlesztésével javul
- Széchenyi u. – Kölcsey u. – Nagyparkoló tér: a Kölcsey utca átalakítása és az Autóbusz pályaudvar áthelyezésével megoldható a kapacitás probléma

Belső úthálózat (keresztmetszet, közterületi parkolás)

A fejlesztéseket részletesen az alátámasztó munkarész tartalmazza.

Közösségi közlekedés

Meglévő autóbusz-pályaudvar megszüntetése és új autóbusz pályaudvar megépítése.

Az új autóbusz pályaudvar az önkormányzat tulajdonában álló, elkerülő út melletti telekre kell áthelyezni.

Tömegközlekedés fejlesztés

A helyi járat központ elkészültével és a közösségi közlekedési útvonalak megállóhelyeinek kialakításával ennek a feltételei megteremtődnek.

Kerékpáros közlekedés

Mentális kerékpározás fejlesztés

A városban a szükséges átmenő kerékpárutak hálózata kiépült. A városi fejlesztéseket (útfelújítások, stb.) minden esetben úgy kell kialakítani, hogy az új létesítmények biztosítsák a biztonságos kerékpározás feltételeit. Ennek kiteljesítésére célszerű lenne egy kerékpárhálózat fejlesztési tanulmány elkészítése a város területére.

Kerékpáros és elektromos kerékpár kölcsönző rendszer kialakítása

Automata kerékpáros kölcsönzők dokkoló állomások kiépítése.

Akadálymentesítés

A korábbi kissé spontán járdafejlesztések során az akadálymentes közlekedés feltételeit nem biztosították. Ennek javítása szükséges.

Gépjármű elhelyezés, parkolás

Nagyparkoló átépítése, a parkolóhelyek bővítése, a 118/4 hrsz területrészen lehetséges.

A város nyugati kapujában (Ady E. u.), valamint az Ady E. u. – Lótuszvirág utca csomópontjában új, nagy kapacitású parkolóhelyek kialakíthatók

1.6. KÖZMŰELLÁTÁS

Hévíz mind a víziközművek (ivóvíz, szennyvíz, csapadékvíz), mind az energia közművek vonatkozásában ellátottnak tekinthető. Az egyes műtárgyak és jelentősebb vezetékek helyét a szerkezeti terv jelöli.

Az egyes vezetékekre vonatkozó védőövezetek nagyságát a „Közművesítés javaslat” alátámasztó munkarész tartalmazza, mely rögzíti:

- a meglévő közműhálózat folyamatos minőségi fejlesztésének szükségességét
- az újonnan beépítésre szánt és nem szánt területeken a fejlesztéssel párhuzamosan a teljes körű közművesítés megvalósítását
- a megújuló energiák – környezetkímélő, tiszta energiaforrások – kiaknázására vonatkozó átfogó jellegű tanulmány elkészítésének szükségességét, melynek mind a termálhő és biomassza, mind a napenergia hasznosításának városépítészeti kérdéseire is ki kell térni. A szélenergia vonatkozásában sem az OTrT, sem a Zala megyei TrT nem jelöli célterületnek Hévízt.

1.7. KÖRNYEZETVÉDELEM

Hévíz Város településfejlesztési koncepciója és szerkezeti terve a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiával és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezés sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 2012. évi Kormányrendelet) szerint készül.

Az épített környezet alakításáról szóló 1997. évi LXXVIII. törvény, az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Kormányrendelet és a többször módosított, a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (Kvt.), valamint az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet szerint „a település egészére készülő településszerkezeti terv, helyi építési szabályzat és szabályozási terv” esetén minden esetben környezeti vizsgálat készítése szükséges, mely a megalapozó vizsgálat során elkészült.

Az általános követelmények figyelembe vételével a tervezési feladat sajátosságait szem előtt tartva a környezetvizsgálat általános szempontjait a következők:

- A helyzetfeltárás keretében történik a környezeti alapállapot és a jellemző környezetterhelések vizsgálata a hatályos előírások, követelmények tükrében. A vizsgálatok során megállapításra kerül a településrendezés eszközeivel való elvárt intézkedések köre és egyéb környezetvédelmet érintő javaslatok.
- A helyzetelemzés és a helyzetértékelés segíti településfejlesztési koncepció alapján a szerkezeti tervmódosítás elkészítését.
- A környezeti értékelés során az államigazgatási szervek az érintett lakosság, és a szervezetek módosíthatják, javíthatják a terv minőségét.

A helyzetfeltárás, elemzés és értékelés során az alábbi környezethasználatok kerültek figyelembevételre:

- A talaj és a vizek védelme
- A levegőminőség védelme
- Hulladékgazdálkodás
- Zaj elleni védelem
- Települési és épített környezet, kulturális örökség védelme
- Táj- és természetvédelem

A környezetvédelem fejezet rögzíti az egyes területhasználatokra vonatkozó, a tervezés és megvalósítás során figyelembe veendő jogszabályokat.

1.8. VÉDŐTERÜLETEK ÉS VÉDŐSÁVOK

Hévíz földtani, gyógyhelyi és örökségvédelmi adottságai miatt a fejlesztési lehetőségek korlátozottak, a „túlépítés” az évszázadokon keresztül létrejött értékek – a hazai és nemzetközi hírnév, az élhető város – megsemmisüléséhez vezethet.

A településszerkezeti terv jelöli a különböző jogszabályokban megfogalmazott védőterületeket, melyek közül kiemelkedő jelentőségű:

- a gyógyhely határa és ennek védőterülete
- az országos jelentőségű természetvédelmi terület határa
- az ex lege védett láp területek
- a nemzeti ökológiai hálózat magterülete
- a nemzeti ökológiai hálózat ökológiai folyosó és annak puffer területe
- a műemléki környezet határa
- a régészeti lelőhelyek határa
- a helyi építészeti értékvédelmi terület határa
- utak védőterülete
- közművek védőterülete

A Hévízi tó védelme érdekében több tanulmány is készült a tó környezetét, ill. a teljes beépítésre szánt területeket érintő, az építészeti övezetekben korlátokat rögzítő szabályok vonatkozásában, melyeket jelenleg a hatályos HÉSZ tartalmazza. Az új HÉSZ és szabályozási terv készítése során fenti szabályok pontosítása, életszerűvé tétele szükséges.

2. VÁLTOZÁSOK (BEAVATKOZÁSOK ÉS ÜTEMEZÉSEK)

Hévíz város jelenleg készítés alatt álló településrendezési tervét 1991 óta több - esetenként az egész város területére, másszor annak egyes részeire vonatkozó – terv is megelőzte, melyek készítése során az országos, a megyei és a helyi érdekek egyaránt figyelembevételre kerültek a mindenkori igényeknek és jogszabályi környezetnek megfelelően.

Fentieknek tudható be, hogy a hatályos településszerkezeti tervhez – 208/2009 (I.29.) Kt határozat – képest a város területfelhasználásában – az új településfejlesztési koncepcióban rögzített fejlesztési szándékoknak megfelelően – jelen településszerkezeti tervben alapvető módosulások nem következtek be.

A hatályos településszerkezethez képest tervezett változások:

- a lakóterületek vonatkozásában:
 - növekedett a kisvárosias lakóterület (Attila u. keleti oldala)
 - a kisvárosias területbe került besorolásra a városközpont nyugati (Vörösmarty u. – Honvéd u. – Park u.) térsége (kertvárosias lakóterület volt)
 - módosult a kisvárosias terület a Széchenyi utca mentén, javasolt területfelhasználás: településközpont-vegyes terület
 - a Fecske u. folytatásában új kertvárosias lakóterület került javaslatba
- a vegyes területek vonatkozásában:
 - a városközpont térségében történt változások az előző pontban bemutatásra kerültek
- az üdülőterületek vonatkozásában:
 - településközpont-vegyes területfelhasználásba javasolt az Attila u. (Európa Fit szálloda) menti tömb
- különleges területben maradt más funkcióval a
 - a Kossuth utcai volt sportpálya, új funkció: konferencia és szabadidő központ
 - a Sport utcai volt Vt terület új funkciója: sportterület
- a gazdasági területek vonatkozásában:
 - az Attila u. északi végén a Gksz besorolású terület különleges településüzemeltetési területbe került
 - a Szent András u. nyugati végén a már kialakult gazdasági funkció megtartása céljából Gksz terület került kijelölésre
- a közlekedési terület vonatkozásában:
 - az új 760-as számú útról a Büki útra történő rácsatlakozás készül
 - a belvárosi átmenő forgalom csökkentése érdekében új, északi elkerülő út tervezett
 - az Ady E. u. nyugati végén új autóbussz állomás tervezett
 - a parkolóhely kapacitás növelés érdekében új, nagy kapacitású parkolóterület javasolt
 - az Ady E. u. nyugati végén
 - a nagy parkolótól északra javasolt különleges idegenforgalmi területen

- a zöldterületek vonatkozásában:
 - a tervezett Fecske utcai lakóterület keleti szélén új zöldterület került kijelölésre
 - A jelenlegi autóbusz pályaudvar területén tervezett zöldterület közlekedési terület, köztér terület-felhasználást kap.
 - A nagyparkoló feletti, új buszállomás mellet új zöldterületet jelölünk ki,
 - Az Egregyi utca végén, az utolsó lakótelkeken tervezett zöldterület megszűnik (áthelyeződik)

- az erdőterület vonatkozásában:
 - Északon, az Egregyi út végén, az egykori mezőgazdasági telephely felett, a 036/10 – 036/43 hrsz ingatlanok az erdő üzemi tervnek, és a területrendezési terv elhatározásaival összhangban, gazdasági erdő területfelhasználásba kerülnek.

- a beépítésre nem szánt különleges sportterület bővítése tervezett déli irányban

A tervezett módosítások (változások) a HÉSZ (szabályozási terv) készítése során aktualizálhatók.

A Fecske utca menti új, kertvárosias lakóterület kialakítása csak a már beépített területek felől, folyamatos megvalósítással javasolt.

3. TELEPÜLÉS TERÜLETI MÉRLEGE

Hatályos szerkezeti terv szerinti állapot:

terület-felhasználás	nagyság (ha)
Kertvárosias lakóterület	170,12
Kisvárosias lakóterület	46,9
Nagyvárosias lakóterület	5,95
Településközpont vegyes terület	23,93
Intézményterület	3,67
Üdülőházas üdülőterület	31,48
Beépítésre szánt különleges terület	51,83
Beépítésre nem szánt különleges terület	6,63
Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület	1,78
Általános mezőgazdasági terület	190,77
Kertes mezőgazdasági terület	26,76
Erdőterület	216,30
Zöldterület	11,39
Vízgazdálkodási terület	3,68

Tervezett szerkezeti terv szerinti állapot:

terület-felhasználás	nagyság (ha)
Kertvárosias lakóterület	165,43
Kisvárosias lakóterület	45,97
Nagyvárosias lakóterület	5,95
Településközpont vegyes terület	16,03
Intézményterület	3,98
Üdülőházas üdülőterület	33,35
Beépítésre szánt különleges terület	77,03
Beépítésre nem szánt különleges terület	4,11
Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület	2,01
Általános mezőgazdasági terület	214,47
Kertes mezőgazdasági terület	29,64
Erdőterület	184,94
Zöldterület	3,92
Vízgazdálkodási terület	3,68

4. TERÜLETRENDEZÉSI TERVEL VALÓ ÖSSZHANG IGAZOLÁSA

Hévíz új településszerkezeti terve a területrendezési tervek elhatározásaival összhangban van. A terv figyelembe veszi az országos, és kiemelt üdülőterületi szándékokat. A város tervezett településszerkezete az országos és megyei övezetek és előírások figyelembe vételével került kialakításra. Ahol szükséges a szerkezeti terv tájékoztatólag ábrázolja az övezetet, ahol szükséges pontosítja, ahol szükséges az előírásnak megfelelően kijelöli.

A településszerkezeti terv készítése során a mezőgazdasági térség, a térségi jelentőségű tájképvédelmi terület övezete, a magterület, és két infrastrukturális elem, út tekintetében tartalmaz pontosításokat, minden esetben a településrendezési tervezés keretében megengedett határon belül maradva.

5. BIOLÓGIAI AKTIVITÁSÉRTÉK SZÁMÍTÁS EREDMÉNYE

A Településszerkezeti terv felülvizsgálata során újonnan beépítésre szánt terület kijelölésére sor kerül. A biológiai aktivitásérték egyensúlyának szinten tartásáról gondoskodni kell. A biológiai aktivitásérték változását a területek biológiai aktivitásértékének számításáról szóló 9/2007. (IV.3.) ÖTM rendeletben foglaltak szerint számoltuk.

JELENLEGI ÁLLAPOT:	98,01883
TERVEZETT ÁLLAPOT:	121,2906

A biológiai aktivitásérték számítás eredménye azt mutatja, hogy a változás utáni állapot aktivitásértéke jelentősen meghaladja a változás előtti állapotot, az aktív területek aránya jelentősen nő.